

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku A. R.

przy uczestnictwie Miasta W.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 kwietnia 2016 r.,

zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 20 lipca 2015 r., sygn. akt V Ca [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 lipca 2015 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez A. R. jako nieopłaconą w terminie. Wskazał, że skarżąca została zwolniona od opłaty od skargi kasacyjnej powyżej kwoty 500 zł, a postanowienie w tym przedmiocie zostało doręczone jej pełnomocnikowi dnia 2 czerwca 2015 r. Skarga kasacyjna nie została jednak opłacona, co uzasadniało jej odrzucenie (art. 112 ust. 3 u.k.s.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik wnioskodawczynie zarzucił naruszenie art. 398⁶ § k.p.c. w zw. z art. 100 ust. 3 u.k.s.c. i wniósł o rozpoznanie w trybie art. 380 k.p.c. postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i uchylenie zaskarżonego postanowienia z przekazaniem sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na postanowienia sądów drugiej instancji w przedmiocie zwolnienia od opłaty od skargi kasacyjnej nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ k.p.c.), jednakże takie postanowienie może zostać skontrolowane pośrednio, w ramach zażalenia na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną. W zażaleniu należy złożyć wówczas odpowiedni wniosek na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. W niniejszej sprawie skarżąca uczyniła zadość temu wymaganiu.

Zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych jest instytucją wyjątkową i stanowi pomoc państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Niemożność poniesienia kosztów w całości lub w części musi mieć charakter obiektywny. W orzecznictwie sądowym podkreśla się również, że strona przygotowująca się do procesu sądowego powinna być świadoma związanych z tym przedsięwzięciem wydatków, stąd powinna się do tego przygotować przez poczynienie oszczędności i ograniczenie innych wydatków, które nie są niezbędne. Uwzględniając, że średnie miesięczne dochody skarżącej przekraczają 2000 zł miesięcznie netto należy przyjąć, że skarżąca była w stanie ponieść na obecnym etapie postępowania część opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie 500 zł. W tej sytuacji usprawiedliwiona była ocena Sądu Okręgowego, że skarżąca nie wykazała istnienia podstaw do zwolnienia jej od tej opłaty w całości.

Nieuiszczenie przez skarżącą w terminie opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie 500 zł stanowiło podstawę do odrzucenia skargi kasacyjnej. Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej było zatem pozbawione uzasadnionych podstaw i podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ i 394¹ § 3 k.p.c.

db